

Un revelion binecuvântat

Lumina slabă a lumânării pâlpâia încet în camera bolnavului, care zăcea aproape complet în întuneric, în una dintre numeroasele case din spate ale unei suburbii din Roma. Lângă patul bolnavului ședea un tânăr blond. Buclele se ondulau lungi până mai jos de ceafă. Chiar și aspectul exterior arăta că el era un artist.

Era Ludwig Richter, fiul gravorului în aramă, Richter, din Dresda. Marea amabilitate a unui librar din Dresda îi înlesnise o ședere în Roma, orașul artei. Ochii albaștri, prietenoși și totuși cu o privire atât de serioasă, umblau prin încăperea mică. Priveau minute în șir la patul bolnavului, unde prietenul Oehme, care fusese cuprins de febră în ultimele zile, dormea liniștit și profund. Deja de câteva nopți vegheau prietenii la patul bolnavului. Azi se produsese o îmbunătățire semnificativă, așa că se putea îndrăzni chiar să fie lăsat singur. Ludwig Richter a fost de mai multe ori pe cale să se ridice și să iasă. Dar mereu îl ținea ceva ținut în camera bolnavului. Era grija pentru prieten sau erau gândurile care apăsau greu, care se frământau în lăuntru său?

Lângă el, pe măsută, era o carte din care citise înainte de lăsarea întunericului. Pe pagina titlului scria: „Jung-Stillings Lehr- und Wanderjahre” [„Anii de ucenicie și de specializare ai lui Jung-Stilling”]. O pagină era puțin îndoită. Involuntar, pictorul a întins mâna să ia cartea. El a deschis la pagina aceea și a încercat să citească la lumina lumânării. Dar apoi totuși n-a putut. A pus cartea din nou deoparte. Ce să-i și spună ea? Doar știa ce scria înăuntru. Cunoștea pe dinafară cuvintele care îl atrăgeau mereu. Deja de mai multe zile nu-i ieșeau din minte. Îl urmăreau noaptea în somn. Veneau la el în fiecare ceas liniștit. El se lupta cu ele, dar nu reușea să termine cu ele. „Toată moralizarea noastră”, se spunea acolo, „nu face nici cât o ceapă degerată. Vreau să vă spun un adevăr mai mare. Dacă omul nu ajunge până acolo, încât să-L iubească pe Dumnezeu cu o înflăcărare puternică, atunci toată moralizarea nu-l ajută cu nimic și nu ajunge mai departe.”

Ce voiau cuvintele acestea de la el? Voiau a-l face conștient de absurditatea luptelor sale interioare? Într-adevăr, viața sa nu fusese ușoară până în ceasul acesta. El luptase cu sine însuși, dorise să devină un om de-a dreptul ideal. Dar de reușit, de fapt, nu reușise. Era din pricină că îi lipsea „dragostea înflăcărată” pentru Dumnezeu, cum scria Jung-Stilling?

Dar, la urma urmei, cine era Dumnezeu? Era puterea înaltă și superioară care locuia dincolo de stele? Ce avea ea de-a face cu oamenii? De ce se interesa ea de ființele mici, trecătoare?

Pictorul a sărit în picioare. El s-a speriat singur de violența mișcării sale. A ascultat dincolo, la bolnav, dacă nu cumva l-a deranjat din odihna sa. Dar acesta dormea somnul său adânc de însănătoșire. Ludwig Richter s-a scuturat. Era ca și când ar fi vrut să împingă gândurile afară din inima sa. Voia, în sfârșit, să aibă liniște. Acesta era dorul său.

Atunci și-a amintit de invitația pe care o primise de la prietenul său, Ludwig von Maydell. Ea deja îi scăpase din memorie. El abia dacă îi cunoștea pe oamenii care se adunau la Maydell. Să se așeze el laolaltă cu oameni străini? Oare luptele sale interioare nu vor face din el un tovarăș rău?

O vreme a stat tăcut. Imaginea lui Ludwig von Maydell a devenit vie în el. El îl iubea pe acest artist ciudat, dar capabil. El avea ceva atrăgător. El se pricepea, de asemenea, să facă orele îmbelșugate și vii.

Richter s-a hotărât să dea curs invitației. A coborât treptele scârțâitoare de la odăița bolnavului, în holul întunecat al casei. A căutat ieșirea. Apoi s-a trezit în stradă. De la una dintre biserici a bătut ora zece. Încă două ore, apoi era miezul nopții, atunci începea noul an. Ce va aduce el? Pe cer se roteau liniștit stelele eterne. Pictorul a privit în sus. Măreția orei liniștite de noapte a venit ca o liniște mare în inima sa.

A pășit pe străzile liniștite până a găsit străduța pe care locuia Maydell.

Curând ședea în jurul mesei cu alți trei pictori la o conversație familiară. Maydell pregătise un ceai și la acesta se fuma un tutun tare, roman. Se discuta și inimile se găseau. Era o armonie plăcută între oameni. Așa de bine nu se simțise de mult Ludwig Richter. Minutele treceau în zbor. Se apropia miezul nopții. Maydell a adunat apoi liniștit laolaltă schițele unui nou tablou, pe care tocmai îl prezentase. De pe raftul său de cărți a luat un volumaș simplu, modest: „Filele lui Meyer pentru adevăruri mai înalte”.

„Să citim un capitol din el”, a spus el, și glasul său plăcut, plin, deja răsuna prin încăpere:

„Când privesc cerurile Tale, lucrarea degetelor Tale,
luna și stelele pe care Tu le-ai întemeiat,
îmi zic: «Ce este omul, ca să-Ți amintești de el,
și fiul omului, ca să-l cercetezi?»”

Era Psalmul 8.

„Poate că David l-a cântat pe când mai era un păstorăș afară, pe câmpia întinsă, păzindu-și noaptea turma împotriva atacurilor animalelor sălbatice. Deasupra lui se boltea, firește, cerul albastru al Orientului, cu splendoarea stelelor lui strălucitoare”, așa credea Maydell. Apoi a citit reflecția pe care o scrisese un oarecare om evlavios la psalm.

Ludwig Richter ședea acolo liniștit, cu ochii plecați. Abia auzea ce citea prietenul, dar era în el un sentiment și în jurul său era o atmosferă de care nu putea scăpa. „Acești prieteni au în credința lor în Dumnezeu din cer și în Mântuitorul Său, Isus Hristos, un punct central pentru viața lor, pe care eu nu-l am”, palpita în interiorul său; „la ei, orice trăire este luată din acest centru, totul este hotărât de acolo.” Aceasta i-a devenit și mai limpede când prietenii au început să discute despre cele citite. El nu putea să ia parte. Nu știa ce să spună despre ele. Dar aceasta era absolut sigur și limpede de tot pentru el: ceilalți aveau un teren solid sub picioare, în timp ce credința sa nu era nimic altceva, decât o părere, o admitere a adevărului, o plutire în aer cu sentimente și stări de spirit schimbătoare.

Din turnul orașului răsunau clopotele. Băteau sosirea noului an. Atunci, prietenii și-au dat mâinile și au cântat împreună:

Mulțumiți lui Dumnezeu,
Cu inimile, gura, mâinile;
El face lucruri mari,
Pentru noi și oriunde.

Ludwig Richter cânta și el. Simțea nevoia să cânte și el. Țâșnea afară din interiorul său și în timpul cântatului a intrat o bucurie mare în inima sa.

Din perioada sa școlară îi răsună în minte un verset din Psalmi:

„Când a întors DOMNUL pe captivii Sionului, eram ca cei care visează.” [Psalmul 126.1].

Se simțea ca și când ar fi visat. Povara, care apăsase zile și nopți pe sufletul său, s-a desprins de el. Simțea că avea lacrimi în ochi. Dar erau lacrimi de bucurie.

Și mai târziu, abia dacă a vorbit ceva. Dar când și-a luat rămas-bun, i-a strâns mâna prietenului său, așa cum nu mai strânsese de mult mâna nimănui. Apoi a mers spre casă prin noapte. Nici el nu știa încă ce se petrecuse cu el. Știa numai că ceva foarte mare i se întâmplase. A dormit liniștit, dar când s-a trezit în dimineața următoare, atunci i s-au deschis ochii dintr-odată. Atunci i-a devenit limpede ce trăise: el îl văzuse pe Dumnezeu și sufletul său se însănătoșise.

Micul clopot de la St. Isidoro răsună viu încoace și odată cu sunetul clopotului tremura prin inima artistului certitudinea:

„L-am găsit pe Dumnezeu, pe Mântuitorul meu. Acum totul, totul este bine.”

Cincizeci de ani mai târziu, în noaptea de Anul Nou, 1874, pictorul deja pe atunci celebru în toată lumea, dar care din cauza bolii sale de ochi trebuise să pună deoparte creionul de desen deja de mulți ani, scria în jurnalul său:

„În seara aceasta, pe la miezul nopții, se împlinesc cincizeci de ani, o jumătate de secol, că am fost la Roma împreună cu Maydell, Hoff și Thomas, și în întunericul care mă umplea de teamă mi-a răsărit o lumină vie și au fost date vieții mele o temelie solidă și cea mai înaltă țintă. În noaptea aceea am găsit drumul la Dumnezeu și la Domnul nostru Isus Hristos. Eram ca un om salvat dintr-o mare furioasă. O, cât de fericit m-am simțit atunci, ca nou-născut! Și nici nu m-a mai părăsit niciodată această experiență de viață, dar cât de bogate ar fi fost rezultatele interioare ale credinței mele, dacă aș fi fost mai credincios! Ultimii ani m-au adus la reculegere profundă și încercare. Îi mulțumesc lui Dumnezeu din inimă pentru aceasta și simt în mine o bucurie și o fericire cum nu poate s-o dea lumea. Domnul fie veșnic lăudat pentru aceasta!”

Așa a pășit Ludwig Richter nu pe ușa unui an nou, ci pe ușa unei vieți noi, care a adus roade pentru timp și eternitate.

A. B.